

MIHAI TĂNĂȘESCU

Vicepreședinte al Băncii Europene pentru Investiții

LAUDATIO

Stimate domnule prim-ministru,
Stimate domnule Președinte al Băncii Europene de Investiții,
Stimate domnule Guvernator al Băncii Naționale a României,
Distinși invitați,
Dragi colegi și studenți,

Sunt onorată să prezint Laudatio pentru o personalitate din domeniul financiar-bancar, domnul Mihai Tănăsescu, căruia Senatul SNSPA a hotărât să-i acorde cea mai înaltă distincție academică, titlul de *Doctor Honoris Causa*. Fac de la început o precizare: sunt specialist în domeniul socio-uman. Știu că în sală sunt mulți și respectați specialiști în domeniul financiar-bancar. Mai știu că întâlnirile dintre diferite domenii și specializări sunt fructuoase prilejuri pentru schimburi de idei și reflecții. Așa încât perspectiva unui specialist într-un domeniu înrudit va prevala în ceea ce voi prezenta în continuare.

Doresc de la început să anunț o intenție implicit polemică față de modul curent în care sunt apreciate și celebrate personalitățile noastre publice. De obicei, subliniem contribuțiile teoretice sau artistice, ideile și inovațiile prin care personalitățile s-au impus în epoca lor, dar trecem cu vederea activitățile și inițiativele lor pe tărâm instituțional. Insistăm adeseori asupra operei propriu-zise a unui autor, dar trecem în umbră activitățile prin care a contribuit la dezvoltarea unor instituții, la promovarea unor criterii moderne de performanță în domeniile în care s-au afirmat. Aceste activități sunt mai puțin vizibile, dar nu sunt secundare și ele au, uneori, o importanță mai mare pe termen lung. Ele presupun spirit pragmatic, vocații și eforturi de alt tip decât cele strict ideatice. De multe ori stabilim ierarhii nedrepte între aceste planuri.

Urmărind cariera de economist în domeniul finanțelor a domnului Mihai Tănăsescu, o asemenea perspectivă ne-a apărut cu pregnanță. Oriunde a

lucrat, iar parcursul său profesional s-a situat *doar* în interiorul instituțiilor financiar bancare, domnul Mihai Tănăsescu a ilustrat o vocație specială pentru construcția instituțională, ca ipostază esențială a activității de creație în cel mai deplin sens al termenului. Atunci când este făcută temeinic, construcția instituțională reprezintă o adevărată cheie pentru performanța muncii în orice domeniu de activitate. De ce este important să reliefăm astăzi această dimensiune a personalității domnului Mihai Tănăsescu? Pentru că menirea instituțiilor este aceea de a organiza competențele, de a le coordona și direcționa pentru înfăptuirea unor acțiuni eficiente și cu efecte durabile asupra societății. Instituțiile înseamnă reguli, organizare eficientă și acțiune rațională. Adevăr cu atât mai important în perioadele de tranziție, când reguli și practici se cer asimilate, însușite, promovate, când totul se cere regândit și reproiectat în lumina noilor făgașuri de modernizare. Revenind la situația din România, va trebui să recunoaștem că *ne aflăm în situația în care trebuie să reabilităm ideea de instituție*, ca parte esențială a procesului de relansare a țării și de consolidare a vieții democratice. Cum spunea un mare sociolog american, „instituțiile fac istoria”. Iar eu sunt mândră că în galeria de personalități cărora SNSPA le-a acordat titlul de *Doctor Honoris Causa* au figurat și personalități publice cu o contribuție remarcabilă la organizarea și așezarea instituțională a domeniilor în care lucrează. Între care figurează și domnul Mihai Tănăsescu.

Personalitatea căreia îi conferim astăzi titlul de Doctor Honoris Causa este un profesionist de prestigiu în domeniul financiar. *Toată cariera sa profesională se consumă în acest domeniu.* După ce absolvă Facultatea de Finanțe-Contabilitate, Academia de Studii Economice (1978) lucrează în Ministerul de Finanțe ca economist (1978-1990), apoi director general al Departamentul de legislație fiscală (1990-1991), director general al Departamentul Bugetului de Stat (1991-1993), iar în anii următori (1993-1997) director general la Departamentul Datoriei Publice/Trezorerie. Urmează în viața sa un parcurs internațional. Din 1997 până în 2000, domnul Mihai Tănăsescu este Director executiv supleant la Banca Mondială, după care revine în Ministerul de Finanțe ca Ministru, în mandatul 2000-2004. La încheierea mandatului, este pentru trei ani deputat și președinte al Comisiei pentru buget, finanțe, bănci în Parlamentul României. Din 2007 până în 2012 îndeplinește funcția de consilier principal al directorului Executiv al Comnsiliului director al Fondului Monetar Internațional, iar după aceea vicepreședinte al Băncii Europene de Investiții. Un parcurs profesional impresionant. Pe de o parte, el este susținut de o solidă pregătire teoretică: după absolvirea Facultății de specialitate din Academia de Studii

Economice, urmează un program de planificare și execuție bugetară la Ecole Nationale d'Administration, în 1993, o specializare în Public Finance and Macroeconomics Issues la Institutul FMI din Viena, iar în 1998 un program de perfecționare în management la Harvard Business School. Pe de altă parte, domnul Mihai Tănăsescu se distinge printr-o tenacitate (care nu poate să nu fie remarcată) pentru asimilarea rigorilor unui domeniu, prin rezultate obținute într-un domeniu delicat și elitist, ceea ce i-a și permis urcarea treptelor ierarhice în domeniu. Astăzi, domnul Mihai Tănăsescu este un tehnocrat de relief al domeniului, înconjurat de un real prestigiu profesional, consacrat de rezultatele obținute în pozițiile pe care le-a deținut. Ca o recunoaștere a prestigiului și anvergurii internaționale a personalității sale, menționăm două distincții primite în anul 2002: Cavaler al Legiunii de Onoare în grad de Comandor, conferit de Președintele Franței și Steaua României în grad de Cavaler, conferit de Președintele României.

Personalitatea căreia senatul SNSPA a decis să i se acorde titlul de *Doctor Honoris Causa* a îndeplinit în perioada 2000-2004 înalta demnitate de ministru al Finanțelor. Amintim că domnul Mihai Tănăsescu a fost membru al unei echipe guvernamentale care s-a distins prin dinamism, modernitate și performanță. Precizăm, în acest context că, în timpul acestei guvernări, România a devenit membru al NATO, a încheiat negocierile cu Uniunea Europeană și, cel mai important, a obținut creșterea performanței economice. Performanța guvernării în ansamblu a fost susținută și întregită și de rezultatele obținute la ministerul condus de domnul Mihai Tănăsescu. Permite-mi să prezint câteva dintre realizările mandatului de ministru al domnului Mihai Tănăsescu, mandat caracterizat de o puternică disciplină financiară:

- deficitul bugetar ca procent din PIB s-a redus de la 4% în 2000 la 1.6% în 2004;
- cheltuielile totale cu dobânzile au scăzut de la 4.8% din PIB în 2000 la 2.1% din PIB în 2004;
- au scăzut cheltuielile aferente datoriei publice interne, iar rata medie de dobândă aferentă titlurilor de stat a scăzut de la 62% în 2000 la 18.6% în 2004;
- datoria publică externă s-a redus de la 22.6% din PIB în 2000 la 19.6% în 2004;

De asemenea, ministerul condus de domnul Mihai Tănăsescu s-a remarcat prin avansarea în procesul de armonizare legislativă cu acquis-ul comunitar. În acea perioadă, au fost închise provizoriu toate cele 6 capitole de negocieri pentru care Ministerul Finanțelor Publice a fost integrator: "Libera circulație a serviciilor", "Libera circulație a capitalurilor", "Impozitarea",

“Uniunea Economică și Monetară”, “Control financiar”, “Prevederi financiare și bugetare”.

Sunt date care vorbesc de la sine despre un proces real de însănătoșire economică și socială a țării. Subliniem faptul că în perioadă ultimilor 23 de ani am avut doi miniștri de finanțe cu reală performanță – domnii Mihai Tănăsescu și Florin Georgescu, ambilor fiindu-le acordat de către SNSPA titlul de *Doctor Honoris Causa*. Îi mai apropie ceva pe cei doi miniștri de finanțe menționați mai sus: fiecare a avut un mandat complet, neîntrerupt, de patru ani.

Dorim să adăugăm că nu doar experiența țării noastre, ci experiența mondială arată că fiecare perioadă de refacere – eventual renaștere – a unei țări este legată și de rezultatele unui ministru de finanțe de excepție. Firește, nu fiecare țară poate avea un Colbert – fără de care Ludovic al XIV-lea nu ar fi avut strălucirea pe care a avut-o – nici un Alexander Hamilton, care a avut o contribuție esențială la așezarea SUA pe făgașul care le-a condus la statutul de superputere – dar preocuparea de a avea miniștri de finanțe profesioniști, cu suprafață și recunoaștere internațională este subînțeleasă. Mai ales după seismul reprezentat de criză care a arătat importanța decisivă a sănătății sistemului financiar-bancar pentru sănătatea societății în ansamblu.

Nu mai puțin fructuoasă este activitatea de până acum a domnului Mihai Tănăsescu la Banca Europeană de Investiții. Pentru publicul nostru, am vrea să menționăm că Banca Europeană de Investiții este “Banca Uniunii Europene”. Ea este deținută de cele 28 de state membre ale UE și este cea mai mare instituție financiară din lume - în termeni de active deținute - care nu aparține unui stat anume. Domnul Mihai Tănăsescu coordonează departamentul de management al riscului – care, mai ales în timp de criză, devine un departament esențial, pentru că el evaluează solvabilitatea clienților, fie că avem de-a face cu clienți corporatiști sau cu state. În alți termeni, este „inima” unei bănci. În coordonarea domniei sale mai are departamentul economic (cel care realizează toate studiile și sondajele referitoare la viața financiară a Uniunii Europene). În atribuțiile sale intră gestionarea relației dintre Banca Europeană de Investiții și celelalte instituții financiare internaționale; în sfârșit, se ocupă de coordonarea investițiilor în domeniul energetic, domeniu strategic și în același timp problematic al Uniunii.

În intervențiile sale publice, domnul Mihai Tănăsescu a subliniat un lucru de cardinală importanță, mai ales în acești ani: disciplina fiscală este un concept larg care include chibzuință în cheltuirea banului public, optimizarea raportului costuri-beneficii, alocarea inteligentă a resurselor. Ea include de bună seamă și austeritatea, dar nu se reduce la aceasta. O rezonanță specială în dezbaterile actuale a avut și ideea formulată de domnul Mihai Tănăsescu că avem nevoie de „*a faster Europe*”. Într-un context în care mai toată lumea vorbește despre „*more Europe*”, formula *faster Europe* amendează lentoarea cu care Uniunea a reacționat la criză și atrage atenția asupra elementelor calitative ale integrării; cele care urmează să valorifice avantajele acestui proces de dezvoltare coordonată.

Având în vedere domeniul pe care l-a îmbrățișat domnul Mihai Tănăsescu – cel financiar-bancar – dați-mi voie să exprim un punct de vedere în legătură cu ceea ce s-a întâmplat în acest domeniu în ultimii ani. Mai bine zis, cum am perceput eu ceea ce s-a întâmplat. Mai toți comentatorii de prestigiu semnaleză că orarul de refacere a Uniunii Europene după criză este întârziat cu doi, trei ani în raport cu SUA. Cauza? Situația băncilor de pe continent care nu s-au curățat de activele toxice, care nu sunt suficient recapitalizate. Nu vreau să intru într-o discuție de specialitate. Aș dori, mai ales în calitate de cetățean, să subliniez două lucruri. Nimeni – vreau să spun nimeni lucid – nu a pus la îndoială efortul făcut de stat (deci de cetățeni) pentru recapitalizarea băncilor. Fără bănci sănătoase nu putem avea economii sănătoase. Dar băncile – după opinia noastră – au rămas cu un mare *debit* față de societate, ca să folosim un termen de specialitate. Un debit economic propriu zis – pentru că recapitalizarea s-a făcut din banii cetățenilor – și, deopotrivă, un debit moral. Ambele tipuri de debite pot fi „achitate” într-un singur fel: punând capăt practicilor speculative care au contribuit la izbucnirea crizei și, mai ales, recuplând activitatea bancară cu economia propriu zisă și cerințele ei. Banca trebuie să servească economia și nu invers. Iar mersul economiei reprezintă o măsură fidelă a calității activității bancare. În acest context aș vrea să apreciez și eu măsurile anticiclice ale Băncii Europene de Investiții, faptul esențial că ea a sprijinit segmente importante din economia reală. Ceea ce nu ar fi rău să fie preluat și de către băncile comerciale.

Colega mea, Alina Bărgăoanu, Rectorul SNSPA, a vorbit despre colaborarea bună dintre domnul Tănăsescu și președintele Băncii Europene de Investiții, domnul Werner Hoyer. Dați-mi voie, în acest context, să prezint o considerație privind influența culturii germane asupra celei românești și,

dacă se poate, să exprim un gând. Dacă am recompune tabloul personalităților noastre care s-au ilustrat prin vocația lor constructivă în plan instituțional vom descoperi că cele mai multe au fost formate în spațiul cultural german. Nu sunt singurele. Dar ele impun. De la Gheorghe Lazăr la Kogălniceanu, de la Maiorescu la Mehedinți, de la Iorga la Gusti, de la Rădulescu-Motru la Virgil Madgearu. Poetul nostru național, Mihai Eminescu, a fost el însuși influențat de marele economist german, Friedrich List, pe care îl denumea „genialul List”. Ne exprimăm speranța că între cele două personalități ale domeniului financiar-bancar amintite mai sus – președintele BEI, domnul Werner Hoyer, și vicepreședintele BEI, domnul Mihai Tănăsescu, va exista în continuare o colaborare bună, care, sperăm, va prilejui chiar un gen de transfer din solida cultură economică și financiară germană către cea românească. Pentru că am vorbit despre instituții și rolul lor, amintim că, și în România, consolidarea băncilor și instituțiilor financiare reprezintă o prioritate, că nu putem aspira să avem o societate capitalistă performantă fără bănci și instituții financiare performante.

Argumentele menționate mai sus ne îndreptățesc să afirmăm că decizia SNSPA de a acorda titlul de *Doctor Honoris Causa* domnului Mihai Tănăsescu are la bază activitatea impresionantă a domniei sale, bazată pe rezultate și performanțe reale obținute atât în perimetrul economic românesc, cât și la nivel internațional. Este, de aceea, o onoare pentru noi și, în același timp, un privilegiu să acordăm astăzi această înaltă distincție.

Conf. univ. dr. Nicoleta Corbu
Decan Facultatea de Comunicare și Relații Publice
Școala Națională de Studii Politice și Administrative